

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szombat 1911. március 11.

57. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.

Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A magyarosító hadsereg.

Zágrábban és egész Horvátországban egy a felháborodás és méltatlankodás. A hadsereg hivatalos Rendeleti Közlönyében most jelent meg az a rendelet, mely a katonaság lakbéréit városok szerint felsorolva tartalmazza.

Ebben a felsorolásban a horvátországi városnevek magyarul jelentek meg s mellettük zárójelben van odatéve a városnak — nem horvát — hanem a magyar neve.

A horvát név nincsen sehol s a Drávánul ezért van példátlan felháborodás. Nagy nemzeti sérelmet csinálnak belőle s azt panaszzalják, hogy a hadsereg a magyarosító törekvések szolgálatába szegődött.

Értsük meg jól: a k. u. k. Armeét változtatják Horvátországban azzal, hogy magyarosít. Aminthogy kétségtelen is: a Rendeleti Közlöny újításában a magyarosításnak és a magyarosító szándéknak összes ismérveit megtalálhatók. Ám akkor, hogy vannak, hova lesznek azok, akik hosszú idők óta álmodóan azt hirdették, hogy a hadsereg adáz, elvi ellensége a magyarságnak, csak azért árt a magyar nemzetnek, hogy árton, gonosz kedve telik a mi megalázásunkban és a kisebbségünkben?

Mindezeket végérvényesen megcáfolja a Rendeleti Közlöny legutolsó száma, mert bizonyítja azt, hogy a hadsereg az egyenes ma-

gyarosítástól sem riad vissza akkor, amikor ugy találja, hogy racionális, északokból ez meg-egyeznek az érdekével.

A hadseregnek nem érdeke az, hogy három néven is nevezze a városokat, bábeli nyelvzavart teremtsen a földrajzi nomen clatura terén. A hadvezetőség tehát szigorúan közjogi alapra helyezkedik és kimondja azt, hogy az osztrák császárság területén német, a magyar királyság területén pedig magyar helységneveket használ a dualizmusnak és a paritásnak megfelelőleg.

És hogyha ez igaz, igaznak kell elfogadni a negativumot is. Valahányszor a magyar nemzeti kívánságok teljesítéséről van szó, a hadvezetőség mindig arra szokott hivatkozni, hogy az ő mindenre kész jóakarátának csak egy gátja van: a hadsereg érdeke. Ameddig a hadsereg érdeke, a harcképesség, a vezetés jósága és könnyebb-sége megengedi, nemzeti szempontok terén is elmegy a hadvezetőség a lehetőség határáig, a lehetetlenség ott kezdődik, ahol a hadsereg vezetésének a jósága, harcképessége és mozgékony-sága szenvedne csorbát.

Eddig is mindig ezt mondta a hadvezetőség. Azonban nem talált hitelt. Ám most már hinni kell a hadvezetőségnek, mert dokumentum van arra, hogy ezt az elvet akkor is alkalmazza, amikor annak nem kárát, hanem a hasznát élvezve a magyar nemzeti szempont. És

ebből le lehet szűrni a tanúságot arra, hogyha a hadsereg a magyar nemzeti jellegére súlyt helyezünk, mi a teendőnk. Az, hogy a hadsereg harcképessége szempontjából érdeké tegyük a magyar nemzeti szempontok kultiválását. Példa van arra, hogy ez milyen eszközökkel lehetséges? A hadvezetőség a harcképesség és a szolgálat érdekét nem először értelmezi a mi javunkra. Az ezrednyelvek ügyében a hadvezetőség tudvalevőleg úgy intézkedett, hogy nem az anyanyelv, hanem a magyarul tudás az irányadó azokban az ezredekben, amelyekben a legénységnek legalább husz százaléka tud magyarul.

Ezen az alapon Fejérváry jogosan mondhatta a király fölhatalmazása alapján a koalíciónak, hogy „rajtatok áll, tanítsátok meg a regruta anyagot magyarul s akkor néhány szavas német vezényszóval egészen magyarrá alakul át a hadsereg.“ A koalíció akkor hazaérülést üvöltött, pedig, hogyha elfogadja a Fejérváry ajánlatát, ma a hadsereg volna a legerősebb magyarosító eszköz Magyarországon. Ez a kulcs nyit mindent: a hadsereg vezetése nem nemzeti, hanem szükségleti szempontból irányul, abban a pillanatban, amint a magyarosítást a hadsereg szükségletévé tesszük, a hadsereg eredményesebben magyarosít, mint az Apponyiék legszebb szótornája.

Ezt kell megjegyezni a jövőre. S a jövőre kedves jóslás a horvátországi helységnevek ügye.

„A Tengerpart“ tárcája.

A végzet.

Két férfi tér be Fiume egyik zenés kávéházába és az egyik ablakmélyedésben felállított asztal körül telepednek le. Az egyik mintegy ötven év körül van, a társa alig érte el a negyvenet. Egyideig halgatagon ülnek ott, egykedvűen szűrve a piccolót. A csendet a fiatalabbik törli meg:

— Valóban végtelenül lesújt W. barátunk halálának híre. Annyival is inkább, mert immár tíz éve annak, hogy utoljára láttam őt, sőt ezen idő alatt hirt sem hallottam felőle. Együtt tettük le a fűtő vizsgát és rövidesen utána elváltak utaink. Minthogy azonban utközben futólag említéd, hogy szomorú körülmények között fejezte be földi életpályáját, gyötör a kíváncsiság megtudni, hogy mi történt távollétem alatt és ha nem esik nehezedre kérlek, beszélj el nekem az ő szomorú történetét.

E pillanatban az idősebb arca elkomorodik. Redős homlokát tenyerébe temelve, néhány percig mozdulatlanul ül helyén. Végre, mint akire súlyosan ránehezedik a múlt sötét árnya, szinte akarva szólal meg:

— Ha kíváncsi, elmondom, bár ezzel csak megtepem a jótékony fátyolt, mely azóta e véres dráma fölött szövődött.

S azután csendes, vontatott hangon kezdi meg történetét:

— Éppen négy éve annak, de olyan tisztán emlékszem rá, mintha csak ma történt

volna. Hiszen a dolog engemet is közelebről érint. Nem csupán a barátság révén, hanem azért, mert a kegyetlen, gúnyos sors e szomorú dráma egyik felvonásában nekem is juttatott szerepet. Abban az időben W. a máv. C. M. állomásán lakott. Az esemény W. házában szövődik és a hideg vasuti sineken nyer befejezést. Még ma is kísért a szörnyű rém, még most is a kezemen érzem annak a szépséges asszonynak kiömlő vérének és szinte magam előtt látom a vasszörnyeteg kerekéi által szétrombolott gyönyörű testét. Nem baleset idézte elő, hanem önként kereste a borzasztó halált. Ám előlről kezdem, abból az időből, amikor W. mozdonyvezetői minőségét megkapta. Mint bárki más, ha a biztos jövőt a kezében tartja, ő is megházasodott, bár csak három évre rá. Egy szerb származású leányt vett el feleségül, teljesen hozzá illőt. Szerették is egymást, legalább az emberek úgy beszéltek szeltem-hosszában.

A leányból csendes, jóra való házias asszony lett, valóságos mintaképe volt a tiszta női erénynek. Becsülte is mindenki. S bár házasságuk gyermektelen maradt, mégis úgy látszott, hogy sohasem múló boldogságban lesz részük.

Ám a végzet másképpen akarta. Jól tudod, hogy mi mindannyian csak fél házasetet élünk. A huszonnégyórás szolgálat gyakran okoz gondot nekünk és nem egyszer hoz but és bánatot számunkra. Mert amíg mi uton vagyunk, addig az asszony rendszerint otthon egyedül unatkozik. És ilyenkor előbb-utóbb megjelenik a démon — egy szerető személyében.

Igy volt W. házasságában is. Akkortájt altiszti lakóházakat építettek az állomáson. A munka felügyeletével egy horvát származású pallért bízták meg és ez a véletlen körülmény két embert döntött a pusztulásba.

A vidékről ideszakadt ember, aki különben is családos volt, legott szemet vetett W. feleségére. Az utóbbi eleinte erélyesen tiltakozott az idegen tolokodása ellen és a tisztességes asszonyok módjára messziről elkerülte őt.

Azonban ez a mellőzés a kikapós ember gonosz szenvedélyét még inkább felkorbácsolta, ettől fogva valósággal üldözte a szerelmével és megfogadta, hogy megtöri büszkeségében azt a szerencsétlen asszonyt.

És mi történt?!

Az, minek végtére is csak be kellett következnie. A nő csakugyan lassanként engedett állhatatosságából, eleinte közönyösen, később örömmel fogadta annak az embernek a köszöntéseit. Majd unalmas egyedüllétben szívesen meg is állt, hogy egy-két szót váltson vele.

Hanem azért női erényében lelkének teljes erejével fentartotta magát és az udvarló ostroma elől ügyesen kitért, mert hü akart maradni az urához.

Azért mondom, hogy akart, mivel ő is csak nő volt, ki aztán egy napon mégis le-tört . . .

A dolog úgy esett. Az állomásra ráborult az este.

A halovány holdvilág rávilágított a tájakra, meg W. házára. A férj uton, az asszony egyedül van otthon. A nyitott ablakon át kihajol,

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó elutazása.** *Wickenburg* István gróf, kormányzó tegnap este a hat órai gyorsvonattal, az államvasutak igazgatósága által rendelkezésére bocsátott szalonkocsiban Budapestre utazott. A kormányzó a képviselőválasztás eredményéről és egyéb politikai ügyekről tesz jelentést a miniszterelnöknek. *Wickenburg* István gróf vasárnap reggel ismét Fiumében lesz.

— **Vio Antal dr. bemutatkozása.** Fiume új országgyűlési képviselője, ifj. *Vio Antal* dr. tegnap este Budapestre utazott, hogy megbízólevelét a képviselőház elnökének átadja s az országgyűlés és a nemzeti munkapárt tagjainak bemutatkozzék. *Vio Antal* képviselő néhány napig Budapesten marad.

— **A rappresentanza nem tart ülést.** A városi képviselőtestület ma, pénteken este nem tart ülést. A legközelebbi ülés március 17-én lesz, amikor az 1911. évi városi költség-előirányzat kerül tárgyalásra.

— **A Munkásgimnázium és március 15-ike.** A Magyarország történetét ismertető sorozatos előadások március 12-én befejeződnek, amikor a Munkásgimnázium ünnepély keretében megemlékezik március 15-éről. Az ünnepély a polgári fiúiskola dísztermében lesz megtartva s *Völgyi László* polgári fiúiskolai tanár fog előadást tartani a 1848–49-iki időről, míg a polgári fiúiskola énekkara hazafias dalokat fog énekelni. A délután öt órakor kezdődő ünnepélyen a Munkásgimnázium vezetősége szívesen lát vendégeket.

— **Kedvezményes operajegyek.** A *Kereskedelmi és Magántisztviselők Egyesülete* közli a tagokkal, hogy a városi színházban működő opera-társulat előadásaira szóló kedvezményes áru belépő jegyek, szigorúan személyes használatra, naponta 6¹/₂–7¹/₂ óra között kaphatók az egyesületi helyiségben.

— **Sakkbarátok figyelmébe.** *Réti G.* sakkmeister, ki legutóbb a san-remói sakkversenyen is szerepelt, két nap óta városunkban időzik és tegnap már mérkőzött is városunk több erős játékosával. A sakk-kör meghívására a mester, ma pénteken este 8 órakor a *Specchi-kávéházban* öt játékosal simultán vak-já szmát fog váltani, amelyre a sakk-kör vezetősége ezton is meghívja a kör tagjait.

— **A női kereskedelmi tanfolyam.** A két év óta szünetelő női kereskedelmi tanfolyam az ősszel ismét megnyílik. A tanfolyamra vonatkozó felvilágosítást annak idején részletesen közöljük.

ki tudja vajjon vár-e valakit, avagy a tiszta esti lég élvezete csalogatta-e oda?

Csak hogy ugyanakkor a ház falához lapulva, óvatosan közeledik a pallér s amikor odaér, az asszony tiltakozása dacára is felkúszik a nyitott ablakra és azon át bejut a szobába.

Tudod barátom, mikor a férfi idáig eljut, már nem sok kell ahhoz, hogy célját elérje. Ő is elérte. A nő akkor már a szoba közepén áll, csukott szemekkel, szóval. A férfi reszketve csókolja meg szerelmesének lecsüngő karját.

Ez pirulva akar tiltakozni, de amaz leinti őt. S ahogy az asszony ott áll előtte fiatalon, ragyogón és két mély szemében egy édes, titkos és izgalmas kezdetnek meleg sugara csillog megfogja, átkarolja s megcsókolja egyszer, kétszer, tizszer. A csókokra a nő megmozdul, elveszti az esztét és egyszerre csak átöleli a férfit vad fiatalsággal.

Aztán leül, míg a másik gyönyörű izgalommal térdel előtte és érzi a meleg, gömbölyű karok kigyózását a nyakán, a vállán... Ki tudja, meddig voltak ott, mikor egyszerre csak mindkettőjük arcán a megdöbbenés, az az ijedség sötét felhője vonul végig.

Kopogtatnak... Igen, mert mint rendszeren, úgy most is váratlanul hazaérkezik a férj. Ujabb zörgetés, majd erős dörömbölés és a roszat sejtő férj rájuk tör az ajtót.

E kritikus pillanathan a csábító az ablakon át megugrik, magára hagyván az áldozatát. A házigazda nem jut szóhoz, mintha fagyos kéz szorítaná össze a torkát. Szívében

— **A leégett vitorlás.** A napokban kigyulladt „Sat” nevű olasz vitorlás már teljesen leégett. Az elégett vitorlás maradványai még a *Recina* torkolatánál fekszenek s eltakarításáról gondoskodni fognak. A „Sat” vitorlást 1873-ban építették *Sestri Ponentén* és 295 tonna tartalmu volt. A most berakott szén mennyisége 234 tonnát tett ki. A vitorlás és a rakomány együttvéve összesen 46000 korona értéket képviselt, amely összegből az elégett szénre 16000 korona jutott. Csupán a rakomány volt biztosítva s így a vitorlás tulajdonosát nagy anyagi kár érte.

— **Elhárított tűzveszedelem.** A napokkal ezelőtt a *Rudolf-mólón* kigyulladt gyapotrakományból azokat a bálakat, melyeket részben vagy egészben sértetlenek maradtak, kihordatták a *Piazza del Commerciantira*, hogy az esetleges újabb tűz veszedelmét elhárítsák. Tegnap este 7 órakor azonban a felhalmozott gyapotbálók egyike ismét tüzet fogott. A tüzet csakhamar észrevette a tengerészeti hatóság egyik alkalmazottja, aki azt a révhivatali tűzoltóság közbenjöttivel eloltotta s így a nagyobb bajt megelőzte.

— **A kikötőből.** Március 10. *Érkezett:* „*Douro*” angol gőzös *Hullból* 650 láda vasszeggel, 134 hordó dróttal, 50 hordó olajjal, 100 zsák rizsszel, 295 bál tőkehállal és 30 tonna vegyes áruval; „*Oransej*” angol gőzös *Kalkuttából* 7897 bál gyapottal és 66 bál bőrrel.

Indult: „*Franz Ferdinand*” osztrák gőzös *Kobeba* 1000 tonna cukorral, 300 tonna cementtel, 70 tonna fával és 30 tonna szeggel; „*Andrassy*” magyar gőzös *Triesztbe* 150 hordó olajjal.

— **Fali órákat árult.** Tegnap délután detektíveknek feltűnt egy gyanus külsejű egyén, aki az utcákon két falórát kínált megvételre. Igazolásra szállították fel, ez azonban elfogadható választ nem tudott adni. A rendőrségi közegek erre bekisérték a szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselőhöz, aki a csavargót letartóztatta. Kihallgatásakor bevallotta, hogy *Pogacsnik* Marcell 23 éves trieszti illetőségű rovvott multu egyen s az órákat egyik óvárosi házból lopta el. A rendőrség a szomszédos hatóságokat is megkereste, hogy előletről közelebbi felvilágosítást adjanak, mert azt hiszi, hogy *Pogacsnik* lelkiismeretét egyéb bűnök is terhelik.

— **A Pool-társaságok működése.** A magyar kormányval kötött kivándorlási szerződés értelmében a *Pool-vonatok (Norddeutscher Lloyd, Hamburg—Amerika Linie stb.)* most Budapesten letelepszene és még e hónapban megkezdik törvényszabta működésüket.

— **A Danubius mérlege.** A *Danubius* hajó- és gépgyár rt. (a Magyar leszámítoló és

ott érzi összezuzott boldogságának minden fájdalmát.

A hitves hangja is elcsuklik s nagy, könnyes szemének tekintete kérve, könyörögve tapad a szóvalan ura arcára. Nem is lett bántódása. W. számolt a helyzettel, csendesen összeszedegette minden holmiját és felvitette valahová oda a hegyekre, ahol ő ezentul lakni fog visszavonultságban, egyedül. Az asszony ajkán ott reszketett a szó, már kiáltani akart hogy elmondja mindazt, ami a szívében átcikázott, de felébredt benne a keserűség, a dac, fájának minden büszkesége, a gőg, a kevélység, mely kérni nem bír, ha belevész is az életbe.

S megfogadta, hogy az ura által vezetett vonat fog az ő véreben gázolni.

Ime, itt kezdődik az én gyászos szereplésem. A boldogtalan asszony tudta, hogy valahányszor feljön az a nap, mindig csak a ma ismétlődik meg és újra meg újra átéli gyalázatát mindaddig, míg el nem ér addig a kis gödörig, hoi az álomtalan álom várja...

És harmadnap a hosszú, kínos álmatlan éjszaka után, hogy haloványra csókolta arcát a szenvedés, eltökélte, hogy bevalija férjének tett fogadalmát. Es amikor újból feljött az est, már ott állt, ott várta készen a halált. Nem is láták többé életben.

Hajnaltáj csakugyan az állomásra berobogó gyorsvonat elé vetette magát. A kerek teljesen szétromcsolták, hanem azért fogadalmát csak részben válthatta be. Számítása nem sikerült.

Azt a vonatot akkor nem W. vezette, ki

pénzváltóbank és a Magyar általános hitelbank alapítása) 1910-ben 716.784 K tiszta nyereséggel dolgozott, az 1909. évi 765.801 K-val szemben. Az osztalék az idén is 17 K — 11% lesz, mint tavaly. A társaság március 16-án tartandó közgyűlésen szerepel a Ganz és társaságotól és gépgyár rt.-gal létesítendő fuziója. Az 1907 és 1910 évi mérlegtelek összehasonlítása a következő:

Vagyon:	1907.	1910.
Gyártelep	2.179.569	6.920.382
Gépek, szerszám és felsz.	2.000.000	
Pénzkészlet	12.433	50.100
Adósok és óvadékok	8.747.501	5.199.360
Félgyártmány és gyártási anyagok	4.781.045	2.111.410
Teher:		
Részvénytőke	4.500.000	4.500.000
Tartalékalap	285.142	450.000
Értékcsökkenési tartalék	1.741.250	2.328.240
Fel nem vett osztalék	906	425
Hitelezők	10.804.265	6.285.794
Nyeresség	388.546	716.784
Összesen	17.720.110	14.281.250

— **A kivándorlás csökkenése.** A kivándorlás Európa minden országából nagyon megcsappant a folyó év első két hónapjában. Ausztria-Magyarországból e két hónapban sokkal kevesebben vándoroltak ki, mint az előző év hasonló időszakában.

— **A Cserzőanyaggyár mérlege.** A Fiumében székelő *Cserzőanyaggyár* rt. (a Magyar bank- és kereskedelmi rt. alapítása) 1910-ben 91.784 K tiszta nyereséggel dolgozott, az 1909. évi 38.510 K-val szemben. A osztalék 5 K, azaz öt százalék lesz, míg tavaly nem fizettek osztalékot. A mérlegtelek (zárójelben az 1909. évié) a következők:

Vagyon:	1909.	1910.
Gyártelek	569.703	(270.256)
gépek	862.380	(671.462)
épületek	433.841	(144.867)
nyersanyagok	227.696	(240.858)
készárúk	109.094	(35.598)
vegyes	18.973	(0)
pénztárkészlet	2505	(3060)
adósok	256.458	(246.906)
K. — Teher: Részvénytőke	1.200.000	
elfogadványok	538.650	(0)
hitelezők	548.780	(344.497)
átmeneti tételek	6487	(0)
értékcsökkenés	124.952	(0)
nyereség	91.784	(38.510)
Összesen	2.510.065	(1.583.007)

— **Késelés.** Tegnap a késő délutáni órákban *Vojta* Vencel 41 éves csehországi asztalos, aki a *Danubius* hajógyárnál van alkalmazva, összetűzött *Novák* Péter nevű bajai illetőségű társával. A szóváltás olyan dühbe hozta *Vojtát*, hogy zsebkésével súlyos sérülést ejtett *Novák* jobbalsókarján, akinek az ütőerő is átvágta. A mentők orvosi segítségben részesítették *Novákot*, *Vojtát* pedig a rendőrség letartóztatta.

a szörnyű felfedezés után beteggé lett, hanem én álltam ott a gép mellett. S úgy érzem, mintha az a kifrócscsenő vér az én lelkeimen száradna...

Most tehát megértheted az én eikomorlyodásomnak az okát.

A szóló itt elhallgatott és végigimitotta verejtékes homlokát. Társa, ki sápadtan hallgatta végig e szomorú dráma részleteit, felsóhajtott:

— Borzasztó véletlen, szegény asszony. De mi történt a férjével?

— Folytatom.

A temetésre mindenki eljött, csak épen az nem, aki talán a legtöbbet gondolt rá: W. Pedig nagyon szerette azt az asszonyt. Hétélig, hónapokig élt testi és lelki tepszedsben, vigasztalást keresett a magányban, majd buskomorságában eltévedt a bor követői közé, de hasztalan, megnyugvást sem itt, sem pedig amott nem talált.

Végre aztán a végzet minden erejével rá is lesújtott. A reitenetes tépelődés, az örökös lelkifurdalás megzavarta agyát és megbolyodott.

Aztán pedig nemsokára rá követte a feleségét oda, ahonnan nincsen többé visszatérés.

— De menjünk.

A két férfi fizet és távozik.

A pincér pedig csodálkozva nézi sápadt arcukat, persze nem is sejti, hogy milyen megázó tragédia története került a gömbölyű kis asztalkára.

Osztályfőnök balesete.

BÉCS, márc. 10. Kronzeck János nyug. osztályfőnök, tegnap egy villamos hágcsójáról zuhanott és életveszélyesen megsebesült.

A nadrágszoknya.

BÉCS, márc. 10. Az itteni divatszalonok nem feleltetik meg magukat a közönség tüntetésével szemben. Tegnap megint jelentkezett az utcán három nadrágszoknyás nő. A három hölgy azonban a tüntetések elől menekülni volt kénytelenek. Az egyik kocsiba szállt, a másik egy ház folyosójára, a harmadik pedig egy cukrászdába menekült.

Korea annexiója.

TOKIÓ, márc. 10. A kamara elfogadta Korea bekebelezésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A mexikói lázadás.

BERLIN, márc. 10. Itteni hivatalos helyre még nem érkezett hír arról, hogy a mexikói állapotok veszélyesre változtak volna. Ha a német kormány hírt kap arról, hogy a német érdekek veszélyeztetve vannak, úgy természetesen olyan rendszabályokhoz nyúl, melyek a németek védelmére Mexikóban szükségesnek mutatkoznak.

Vasutas amnesztia.

PÁRIS, márc. 10. Az új Monis-kabinet közzétette a nagy vasutas-amnesztiával kezdte meg. A kormány elrendelte, hogy a háromhetes elbocsátott sztrájkoló vasutast ismét foglalatba állítsák.

Szaszanow betegsége.

SZENTPÉTERVÁR, márc. 10. Szaszanow orosz külügyminiszter betegsége normális lefolyású. Állapota komoly ugyan, de életveszélyes nem kell tartani. Hőmérséklete 39,5 fok.

Megcáfolt vasutassztrájk.

LISSZABON, márc. 10. A portugáliai vasúti Talamanka-Lisszabon vonalán kitért vasutassztrájkról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Elfogott összeesküvő.

LISSZABON, márc. 10. A rendőrség az egy hajó fedélzetén letartóztatta Veiga Vasquezet, a rio de janeiroi portugál összeesküvők ügynökét. Veigát beszállították a lisszaboni törvényszéki fogházba.

Anglia flottaszaporítása.

LONDON, márc. 10. A tengerészeti költségvetés előterjesztését ma várják. A kormány egyvennégy millió fontot kér új Dreadnought- és a haditengerészet legénységét háromszáz fővel szaporítja.

Az amerikai mozgósítás.

LONDON, márc. 10. Egy newyorki kávéházban jelent: Az Egyesült-Államok kormányának rendeletére a mozgósítás még mindig tart. Ennek ellenére vezető politikai körökben tartják magukat az a hír, hogy Amerikában a mexikói ügyekben való beavatkozása bizonytalan mindaddig, amíg a lázadók nem hagyják a Mexikóban letelepedett amerikaiakat és vagyonszerzésüket. Nagy feltűnést keltett a mexikói pénzügyminiszter ama kijelentése, hogy a texasi és arizonai amerikai alattvalók kizárólag hadiszerezettel támogatják a forradalmárokat.

A szerb miniszterválság.

BELGRÁD, márc. 10. Stefanovich tábornok, aki eleinte vonakodott elfogadni a hadügyminiszteri tárcát, a király kérésére mégis vállalta azt. A kinevezés ma vagy holnap megtörténik. Ezzel a miniszteri krízis befejeződött.

Minden a kihordás vagy szétválás körül felmerülő panaszt telefonon vagy levelezőlap után szívesen adjuk nekünk bejelenteni.

VIII. évfolyam.**„A Tengerpart“**

január 1-én

VIII. évfolyamába**lépett.****Az évfordulóval együtt „A TENGERPART“**

:: terjedelme kibővült ::

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb terjedelemben — részben 6, részben 8 oldalban — jelenik meg.

Naponta tárcát közlünk, távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdésekkel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

A megnagyobbítás dacára Fiume legrégebb magyar napilapjának előfizetési ára továbbra is a régi maradt.

Egy évre K. 24.—
fél évre 12.—
negyedévre 6.—
egy órára 2.—

Tisztteljesítők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot.

□□□

Mutatványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume,
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház 1. emelet.
Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

VIII. évfolyam.**Gabona kereskedők!**

Baranyában, igen jó buzatermő vidéken, két pernyi távolságra a fővonalon lévő vasútállomástól

alkalmas magtárral rendelkező megbízható kereskedő elvállalja megbízást gabonavásárlásra.

Megbeszélésre odautazok. Cim a kiadóban.

„A Tengerpart“ előfizetési ára :

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy órára 2 „
Egyes szám ára	6 fillér.

„A Tengerpart“

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

„BRISTOL“

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Tisztelt vendégeink kívánságára a mai naptól kezdve a Reininghaus-testvérek híres

fekete „BOCK“ söre

kerül kimérésre a

„Lloyd“ vendéglőben

Az igazgatóság.

Harisnyakötőde Fiumében.

Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnyafelvételek jutányos árban végeztenek. Minél több szíves megbízást kér
Czimmermann Györgyné.

Eladók hálószoba berendezések és egyéb használt butordarabok részletfizetésre is

Herskovits S-nél

Via G. Parini 6. szám (azelőtt Germania-utca).

BONAVIA

nagy szálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.
Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tőzsdében
Marólug nélküli kézi mosás.
Mindenféle női piperék, férfi-ing,
gallér, kézelő stb. a legpontosabban
:: elkészítve házhoz szállítatnak. ::

2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTA-
GYŰJTEMENY TUCATJA
K. 5.—
„Olla“-t több mint 2000
orvos mint a legmegbiz-
hatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodám,
Cattí, Mizzan és Budak-féle
gyógyszertárakban, továbbá F.lli
Pavacic, Benco, Ernő, és Papp
Rudolf drogeriájában. Erd. árjegy-
zék ingyen az „OLLA“ Gummikéz-
pöntől Wien II 297 Praterstr. 57

BALATON VENDÉGLŐ

FIUME VIA POMERIO 26.

Kitünő konyha. Hamisítatlan borok.
Havi előfizetések olcsón elvállaltatnak.
A farsang ideje alatt reggel 5 órától babléves,
káposztaleves s többféle villásreggeli k. pható.
MANDL EDE vendéglős.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz
Elvállal diszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkákat,
valamint bútor- és bádofényez-
ést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.

Mindennemű
kézimunka,

valamint előnyomások, és
elkezdett hímzések, ugy-
szintén női disztárgyak
és női fejdiszkebből óriási
választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TARSÁ, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

HAJELTÁVOLITÁS

hölgyeknek ar- és karról 5 perc alatt, tájadalom nélkül. Tá-
mulatos eredmény. Vidékre szert pont os utasításnal. Diszkrét-
küldők, csakis „Mirakle“ törvényesen védett és bejegyzett vá-
jeggyel ellátott szer valódi. Artimatlanságrt, eredményes
jótállók, Párizsi kozmetikai kiállításon aranyéremmel kitüntetve

POLLÁK SAROLTA VI. T. Andrássy-ut.
38. szám. I. em.
utánzásoktól óvakodjon. 157—98. Fogad. egész nap.

ÚJ VASKERESKEDÉS!

Igen nagy választék mindenféle email
és aluminium edényekben, kályhák,
csövek, ablaküveg, petrolium és min-
denemű lakatos és asztalos szer-
számokban. --- **Utányos árak.**

MILLICH ROMUALDO
PIAZZA DEL GIARDIMO PUBBLICO

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.

:: **JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK.** ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT

:: **VENDÉGSZOBA.** ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL „Continental“ szálló va-
tulajdonosa.

Deutsch Berta
Első fumei fűző terme
a Via Riva 1. sz. ház II. emeletén
van.

25
kor.-ért

készül saját műhelyemben egy férfi öltöny, felöltő vagy télikabát
finom gyapjuszövetből, a legújabb divat szerint

Kardos Ármin férfiszabó, Budapest

VII., István ut 14.

Vidékre mértékvétel-utasiás és posztóminták bérmentve küldetnek.

Nagy festmény-árverés

az Európa-szálloda nagytermében

f. hó 16-án csütörtökön délelőtt 10, és délután
2 és fél órakor.

Az elhunyt CURIK JÁNOS műgyűjtő örökösének
rendeletéből, a műgyűjtő diszes festményei nyilvános ár-
verésen, a legtöbbet ígérőknek fognak eladatni.

A festmények naponta délelőtt 9 órától délutáni 6
óráig tekinthetők meg.

Az árverező bizottság.

„A TENGERPART“

== telefonszáma ==

229

Ha előfizetni akar, vagy
hirdetni valója van
hívja fel ezt a számot

229

Első Fiumei Magyar
Karpitos és diszítő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, gar-
niturák, matracok készen kaphatók.
Váltal a legegyszerűbbtől a legmodernebb
berendezésig minden nemű karpitos, diszítő
és angol bőrmunkát jutányos árban.
Szíves pártfogást kér
Eisler S. karpitos

Lazió Dušan vésnő
Fiume, Deak Korzó 30. sz.

Elvállal minden e szakba va-
gó munkát, u. m. fehérnemű-
monogramozáshoz szükséges be-
tűmetszést ezüst acél és réz-
táblácskák metszését, irógé-
tisztogatást és javítást. Levelezés
lap hívásra házhoz jövök.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni
„MERKUR“

KONYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE.

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpon-
tosabb és legjobb kivitelben saját felügyeletem alatt készül-
nek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány
szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékaról műin-
tézetemet telefon utján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a „MERKUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Nem kell többé szabónál mértéket venni!
A legjobb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz cimzett ruháizletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.
Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

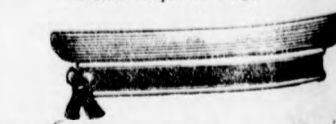
PENZIO VILLA PUNTA **GREDELJ J. sapkás**
LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját
tengeri fürdő. - Modern kénye-
lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányu, civil-, egyenruha-
vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERKUR“ NYOMDÁJÁBAN FIUME